HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a șasea)

31 martie 2011 *

În cauza T-117/08,

Republica Italiană, reprezentată de domnul R. Adam, în calitate de agent, asistat de domnul P. Gentili, avvocato dello Stato,

reclamantă,

susținută de

Regatul Spaniei, reprezentat de F. Díez Moreno, în calitate de agent,

intervenient,

* Limba de procedură: italiana.

împotriva

Comitetului Economic și Social European (CESE), reprezentat inițial de domnul M. Bermejo Garde și ulterior de doamna M. Arsène, în calitate de agenți, asistați de A. Dal Ferro, avocat,

pârât,

având ca obiect o cerere de anulare, pe de o parte, a anunțului pentru ocuparea unui post vacant nr. 73/07 privind un post de secretar general la Secretariatul CESE, publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 28 decembrie 2007 în versiunile engleză, franceză și germană (JO C 316 A, p. 1), și, pe de altă parte, a rectificării anunțului pentru ocuparea unui post vacant menționat, publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 30 ianuarie 2008 în versiunile engleză, franceză și germană (JO C 25 A, p. 19),

TRIBUNALUL (Camera a șasea),

compus din domnul V. Vadapalas (raportor), îndeplinind funcția de președinte, doamna K. Jürimäe și domnul L. Truchot, judecători,

grefier: domnul J. Palacio González, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 aprilie 2010,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolele 12 CE și 290 CE prevăd:

„*Articolul 12*

În domeniul de aplicare a prezentului tratat și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

[…]

Articolul 290

Regimul lingvistic al instituțiilor Comunității se stabilește, fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute de Statutul Curții de Justiție, de către Consiliu, care hotărăște în unanimitate."

2 Articolul 22 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, proclamată la 7 decembrie 2000 la Nisa (JO C 364, p. 1, denumită în continuare „carta"), prevede:

„Uniunea respectă diversitatea culturală, religioasă și lingvistică."

3 Articolele 1, 4, 5 și 6 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3), în redactarea lor aplicabilă prezentei cauze, prevăd:

„*Articolul 1*

Limbile oficiale și limbile de lucru ale instituțiilor Uniunii sunt bulgara, ceha, daneza, olandeza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, maghiara, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, malteza, polona, portugheza, română, slovaca, slovena, spaniola și suedeza.

[...]

Articolul 4

Regulamentele și alte texte cu aplicabilitate generală se redactează în limbile oficiale.

Articolul 5

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene se publică în limbile oficiale.

Articolul 6

Instituțiile pot stabili modalitățile de aplicare a prezentului regim lingvistic prin regulamentele lor de procedură."

4 Articolul 1 alineatele (2) și (3) din anexa III la Statutul funcționarilor Comunităților Europene (denumit în continuare „statutul") prevede:

„(2) În cazul concursurilor generale, trebuie publicat un anunț de concurs în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* cu cel puțin o lună înainte de termenul prevăzut pentru depunerea candidaturilor și, după caz, cu cel puțin două luni înainte de data de susținere a examenelor.

(3) Toate concursurile fac obiectul unei publicități în cadrul instituțiilor celor trei Comunități Europene cu respectarea acelorași termene."

5 Articolul 12 din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților Europene (denumit în continuare „RAA") prevede:

„(1) Încadrarea în muncă a agenților temporari trebuie să asigure angajarea de către instituție a unor persoane cu cel mai înalt nivel de competență, de eficiență și de integritate, recrutate pe o bază geografică cât mai largă dintre resortisanții statelor membre ale Comunităților."

Istoricul cauzei

6 La 28 decembrie 2007 a fost publicat, în conformitate cu articolul 2 litera (a) și cu articolul 8 din RAA, anunțul pentru ocuparea unui post vacant nr. 73/07 privind un post de secretar general la Secretariatul Comitetului Economic și Social European (CESE) (denumit în continuare „anunțul în litigiu"), numai în edițiile engleză, franceză și germană ale Jurnalului Oficial (JO C 316 A, p. 1). Anunțul în litigiu precizează că secretarul general va fi recrutat ca agent temporar cu gradul AD 16, treapta a treia.

7 În cadrul rubricii „Calificări necesare", anunțul în litigiu menționa printre altele cerința de „[a] fi funcționar titular sau agent temporar aflat în serviciul unei instituții europene, al unui organ, al unui birou sau al unei agenții" și de a avea o „[c]unoaștere aprofundată a unei limbi oficiale a Uniunii Europene și [o] cunoaștere excelentă a cel puțin două alte limbi oficiale ale Uniunii Europene", precizând că, „[d]in rațiuni de serviciu, o bună cunoaștere a englezei și/sau a francezei este de dorit". În rubrica „Data limită de depunere a candidaturilor", avizul menționa „28 ianuarie 2008".

8 Un anunț (denumit în continuare „anunțul succint”), redactat și publicat în toate limbile oficiale, apărut de asemenea în Jurnalul Oficial din 28 decembrie 2007 (JO C 316, p. 61), menționa că „[s]e aduce[a] la cunoștința personalului instituțiilor europene că anunțul [în litigiu] [era] publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în versiunile franceză, germană și engleză (JO C 316 A, 28.12.2007)”.

9 La 30 ianuarie 2008, a fost publicată în Jurnalul Oficial, numai în versiunile engleză, franceză și germană (JO C 25 A, p. 19), o rectificare a anunțului în litigiu (denumită în continuare „rectificarea”). În această rectificare, CESE indica o nouă dată limită pentru depunerea candidaturilor la postul de secretar general, și anume 8 februarie 2008.

10 Un anunț privind rectificarea anunțului în litigiu, redactat și publicat în toate limbile oficiale, apărut de asemenea în Jurnalul Oficial din 30 ianuarie 2008 (JO C 25, p. 21), menționa că „[s]e aduce[a] la cunoștința personalului instituțiilor europene că anunțul [în litigiu], publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în versiunile franceză, germană și engleză (JO C 316 A, 28.12.2007), [fusese] modificat (a se vedea JO C 25 A, 30.1.2008)”.

Procedura și concluziile părților

11 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 11 martie 2008, Republica Italiană a introdus prezenta acțiune împotriva Comisiei Comunităților Europene și a CESE, având ca obiect anularea anunțului în litigiu și a rectificării sale.

12 Prin act depus la grefa Tribunalului la 29 aprilie 2008, Comisia a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

13 Prin act depus la grefa Tribunalului la 5 iunie 2008, Regatul Spaniei a formulat o cerere de intervenție în susținerea concluziilor Republicii Italiene. Prin Ordonanța din 11 iulie 2008, președintele Camerei a șasea a Tribunalului a admis această cerere de intervenție.

14 La 28 august 2008, Regatul Spaniei a depus memoriul în intervenție.

15 Prin Ordonanța din 16 decembrie 2008, Tribunalul (Camera a șasea) a respins acțiunea ca inadmisibilă în măsura în care era îndreptată împotriva Comisiei.

16 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a șasea) a decis deschiderea procedurii orale și, în cadrul măsurilor de organizare a procedurii prevăzute la articolul 64 din Regulamentul de procedură, a invitat părțile să răspundă în scris la mai multe întrebări. Acestea au dat curs solicitărilor.

17 Prin scrisoarea din 11 februarie 2010, Regatul Spaniei a indicat că nu va participa la ședință.

18 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 14 aprilie 2010.

19 Întrucât domnul judecător Tchipev a fost împiedicat să participe la procedură după închiderea procedurii orale, cauza a fost reatribuită domnului judecător Vadapalas, în calitate de judecător raportor, iar doamna judecător Jürimäe a fost desemnată, în temeiul articolului 32 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, pentru a completa compunerea camerei.

20 Prin Ordonanța din 8 iulie 2010, Tribunalul (Camera a șasea), în noua sa compunere, a redeschis procedura orală, iar părțile au fost informate că vor fi ascultate într-o nouă ședință, la 22 septembrie 2010.

21 Prin scrisorile din 16 și din 19 iulie 2010, Republica Italiană și CESE au informat Tribunalul că renunță să fie ascultate încă o dată.

22 În consecință, președintele Camerei a șasea a hotărât să închidă procedura orală.

23 Republica Italiană, susținută de Regatul Spaniei, solicită Tribunalului să anuleze anunțul în litigiu și rectificarea sa.

24 Regatul Spaniei solicită în plus Tribunalului obligarea CESE la plata cheltuielilor de judecată.

25 CESE solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă sau ca nefondată;

— obligarea Republicii Italiene la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

1. *Cu privire la admisibilitate*

26 Fără a ridica o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 din Regulamentul de procedură, CESE contestă admisibilitatea prezentei acțiuni, formulată în temeiul articolului 230 CE.

Argumentele părților

27 CESE susține că actele sale nu provin de la niciuna dintre instituțiile menționate la articolul 230 primul paragraf CE și invocă Hotărârea Curții din 15 martie 2005, Spania/Eurojust (C-160/03, Rec., p. I-2077, punctele 35-44). Potrivit CESE, motivarea acestei hotărâri lasă să se înțeleagă, în esență, că acțiunea nu a fost declarată inadmisibilă numai pentru că Eurojust nu figurează printre instituțiile menționate anterior, ci și din

cauza naturii însești a actelor atacate, și anume invitații de depunere a candidaturilor, care nu intră în sfera actelor prevăzute la articolul 230 CE.

28 Republica Italiană contestă, în esență, lipsa calității procesuale pasive a CESE în temeiul articolului 230 CE.

Aprecierea Tribunalului

29 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că CESE nu figurează printre instituțiile menționate la articolul 230 primul paragraf CE. Totuși, această constatare nu se opune ca Tribunalul să controleze legalitatea actelor sale.

30 Astfel, după cum a arătat Tribunalul, printre altele, în Hotărârea din 8 octombrie 2008, Sogelma/AER (T-411/06, Rep., p. II-2771, punctul 36), și în Hotărârea din 2 martie 2010, Evropaïki Dynamiki/EMSA (T-70/05, Rep., p. II-313, punctul 64), referindu-se la Hotărârea Curții din 23 aprilie 1986, Les Verts/Parlamentul European, cunoscută sub numele „Les Verts" (294/83, Rec., p. 1339), Comunitatea Europeană este o comunitate de drept, iar tratatul a stabilit un sistem complet de căi de atac și de proceduri, destinat să încredințeze Curții controlul legalității actelor instituțiilor. Sistemul tratatului constă în posibilitatea formulării unei acțiuni directe împotriva tuturor măsurilor adoptate de instituții și care urmăresc producerea unui efect juridic. Pornind de la aceste premise, Curtea a concluzionat, așadar, în Hotărârea Les Verts, citată anterior, că acțiunea în anulare poate fi îndreptată împotriva actelor Parlamentului European destinate să producă efecte juridice față de terți, cu toate că dispoziția din tratat referitoare la acțiunea în anulare, în versiunea sa aplicabilă la acea dată, nu menționa decât actele Consiliului Uniunii Europene și pe cele ale Comisiei. Astfel, o interpretare a acestei dispoziții care ar exclude actele Parlamentului European dintre cele care pot

fi atacate ar conduce, în opinia Curții, la un rezultat contrar atât spiritului tratatului, astfel cum a fost exprimat la articolul 164 din Tratatul CE (devenit articolul 220 CE), cât și sistemului acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea Les Verts, citată anterior, punctele 23-25).

31 Din această hotărâre poate fi dedus principiul general că orice act emis de un organ al Uniunii, cum este CESE, destinat să producă efecte juridice față de terți, trebuie să poată fi supus unui control jurisdicțional (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Evropaïki Dynamiki/EMSA, citată anterior, punctul 65).

32 Cu certitudine, Hotărârea Les Verts, citată anterior, nu menționează decât instituțiile comunitare, în timp ce CESE, astfel cum s-a constatat la punctul 29 de mai sus, nu face parte dintre instituțiile menționate la articolul 230 CE. Totuși, trebuie să se arate că un organ precum CESE are competența de a adopta anunțuri pentru ocuparea unui post vacant precum cel în cauză în speță. Or, astfel de acte stabilesc, prin definirea condițiilor privind accesul la post, care sunt persoanele a căror candidatură poate fi reținută și constituie, așadar, acte care lezează potențialii candidați a căror candidatură este exclusă de condițiile menționate (Hotărârea Curții din 19 iunie 1975, Küster/Parlamentul European, 79/74, Rec., p. 725, punctele 5-8, Hotărârea Curții din 11 mai 1978, De Roubaix/Comisia, 25/77, Rec., p. 1081, punctele 7-9, și Hotărârea Tribunalului din 20 noiembrie 2008, Italia/Comisia, T-185/05, Rep., p. II-3207, punctul 55). Așadar, trebuie să se constate că situația CESE, organ competent să adopte acte precum cele în cauză în speță, care produc efecte juridice față de terți, este comparabilă cu cea a Parlamentului European în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea Les Verts, citată anterior. Prin urmare, nu poate fi acceptabil, într-o comunitate de drept, ca astfel de acte să se sustragă oricărui control jurisdicțional (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Evropaïki Dynamiki/EMSA, citată anterior, punctul 66 și jurisprudența citată).

33 Rezultă că anunțul în litigiu, adoptat de CESE și destinat să producă efecte juridice față de toți candidații a căror candidatură nu ar fi fost reținută potrivit condițiilor impuse, constituie un act atacabil.

34 Această concluzie nu este repusă în discuție de Hotărârea Spania/Eurojust, citată anterior, invocată de CESE, în care o acțiune în anulare întemeiată pe articolul 230 CE îndreptată împotriva unor invitații de depunere a candidaturilor pentru posturi de agenți temporari a fost declarată inadmisibilă; în această hotărâre, Curtea a arătat că articolul 41 UE, aplicabil în speță, nu prevedea aplicarea articolului 230 CE dispozițiilor referitoare la cooperarea polițienească și judiciară în materie penală care figurează în titlul VI din Tratatul privind Uniunea Europeană, în sfera căruia intră Eurojust, competența Curții în această materie fiind precizată la articolul 35 UE, la care face trimitere articolul 46 litera (b) UE (Hotărârea Spania/Eurojust, citată anterior, punctul 38).

35 Rezultă astfel din articolul 230 primul paragraf CE, interpretat în lumina Hotărârii Les Verts, citată anterior (punctele 23-25), și a Hotărârii Sogelma/AER, citată anterior (punctele 36 și 37), că prezenta acțiune este admisibilă.

2. *Cu privire la fond*

36 În susținerea prezentei acțiuni, Republica Italiană invocă în esență încălcarea articolelor 1, 4, 5 și 6 din Regulamentul nr. 1, a articolelor 12 CE, 253 CE și 290 CE, a articolului 6 UE, a articolului 1 alineatele (2) și (3) din anexa III la statut, a articolului 22 din cartă, a articolului 12 din RAA, a principiilor nediscriminării, multilingvismului și protecției încrederii legitime, precum și un abuz de putere.

37 În primul rând, Tribunalul va examina dacă CESE are competența de a stabili regimul lingvistic al anunțului în litigiu în temeiul articolului 290 CE. În al doilea rând, va fi examinată problema dacă CESE, stabilind acest regim, a încălcat articolele 1, 4, 5 și 6 din Regulamentul nr. 1. În al treilea rând, va fi examinată problema dacă publicarea

integrală în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în trei limbi, precum și indicarea în anunțul în litigiu a unei bune cunoașteri a englezei și/sau a francezei printre calificările necesare sunt contrare principiilor nediscriminării și multilingvismului. În ipoteza în care răspunsul la această întrebare ar fi negativ, în al patrulea rând vor fi examinate susținerile referitoare la încălcarea principiului protecției încrederii legitime, la abuzul de putere și la lipsa de motivare.

Cu privire la încălcarea articolului 290 CE

Argumentele părților

38 Republica Italiană consideră că CESE s-a substituit Consiliului pentru stabilirea regimului lingvistic al anunțului în litigiu, cu încălcarea articolului 290 CE, cu toate că ar fi trebuit să respecte pur și simplu regimul stabilit de Consiliu în Regulamentul nr. 1. Pe de altă parte, niciuna dintre normele care reglementează CESE nu i-ar atribui competențe în domeniul lingvistic.

39 Regatul Spaniei susține argumentele Republicii Italiene referitoare la lipsa competenței CESE de a modifica regimul lingvistic consacrat la articolul 290 CE.

40 CESE nu contestă faptul că numai Consiliul poate adopta actele care definesc regimul lingvistic al Comunității, potrivit articolului 290 CE. Cu toate acestea, CESE arată că, în temeiul articolului 6 din Regulamentul nr. 1, Consiliul a lăsat instituțiilor o marjă pentru necesitățile lor interne, pe care CESE ar fi utilizat-o pentru publicarea anunțului în litigiu.

Aprecierea Tribunalului

41 Regulamentul nr. 1, care stabilește regimul lingvistic al instituțiilor, a fost adoptat de Consiliu în temeiul articolului 290 CE. Articolul 6 din regulamentul menționat permite în mod expres instituțiilor să stabilească modalitățile de aplicare a regimului lingvistic prin regulamentele lor de procedură, competență în exercitarea căreia trebuie, în fond, să li se recunoască o anumită autonomie funcțională, în vederea asigurării bunei lor funcționări (a se vedea Concluziile avocatului general Poiares Maduro prezentate în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea Spania/Eurojust, citată anterior, Rec., p. I-2079, punctul 48 și jurisprudența citată).

42 Ținând cont de ceea ce precedă, trebuie să se concluzioneze că anunțul în litigiu nu încalcă articolul 290 CE, ci a fost adoptat în temeiul competenței recunoscute instituțiilor și organelor comunitare la articolul 6 din Regulamentul nr. 1.

43 Rezultă că motivul întemeiat pe încălcarea articolului 290 CE trebuie înlăturat.

Cu privire la încălcarea articolelor 1, 4, 5 și 6 din Regulamentul nr. 1

Argumentele părților

44 În primul rând, Republica Italiană susține că publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în engleză, franceză și germană este contrară articolelor 4 și 5 din Regulamentul nr. 1. Astfel, acte cu aplicabilitate generală, precum un anunț pentru ocuparea unui post vacant, ar trebui să fie redactate în toate limbile oficiale, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul nr. 1, și, prin urmare, să se publice în Jurnalul Oficial în toate limbile oficiale, potrivit articolului 5 din Regulamentul nr. 1.

45 Expresia „texte cu aplicabilitate generală" utilizată la articolul 4 din Regulamentul nr. 1 ar exclude posibilitatea ca această dispoziție să facă referire numai la actele normative. Astfel, Regulamentul nr. 1 ar prevedea ca orice manifestare de voință a instituțiilor care poate interesa ansamblul cetățenilor Uniunii să fie publicată în Jurnalul Oficial în toate limbile oficiale. Or, un anunț pentru ocuparea unui post vacant ar fi un act care prezintă aceste caracteristici.

46 Republica Italiană arată de asemenea că articolul 1 alineatele (2) și (3) din anexa III la statut, care reglementează locul publicării anunțului de concurs și termenul pentru introducerea candidaturilor la un concurs, nu furnizează niciun element privind limbile în care trebuie publicat anunțul. Dimpotrivă, articolul 4 din Regulamentul nr. 1 ar prevedea că regulamentele și celelalte texte cu aplicabilitate generală trebuie redactate în toate limbile oficiale.

47 În al doilea rând, Republica Italiană susține că indicarea în anunțul în litigiu a numai două limbi ca limbi de lucru în cadrul CESE ar fi contrară articolului 1 din Regulamentul nr. 1, potrivit căruia toate limbile naționale ale statelor membre au rang de limbă oficială și de limbă de lucru. Această limitare ar introduce, în plus, o ierarhie între limbile statelor membre, contrară articolului menționat.

48 Această limitare nu ar fi justificată nici de articolul 6 din Regulamentul nr. 1. Cu certitudine, este adevărat că această dispoziție ar permite instituțiilor să stabilească modalitățile de aplicare a regimului lingvistic prin regulamentele lor de procedură. Totuși, această posibilitate nu ar privi decât funcționarea internă a instituțiilor, iar nu desfășurarea concursurilor externe pentru recrutarea personalului care să lucreze în cadrul instituțiilor. În plus, până în prezent nicio instituție nu ar fi adoptat un regulament care să prevadă utilizarea anumitor limbi în cadrul ei și cu atât mai puțin utilizarea englezei, a francezei și a germanei, singura excepție fiind prevăzută pentru Curtea de Justiție, care în mod deliberat face obiectul unei mențiuni speciale la articolul 7 din Regulamentul nr. 1.

49 Regatul Spaniei consideră că articolul 6 din Regulamentul nr. 1 ar permite instituțiilor să stabilească modalitățile de aplicare a regimului lingvistic prin regulamentele lor de procedură. Totuși, acesta adaugă, în primul rând, că nu ar exista norme scrise care să precizeze că engleza, franceza și germana sunt limbile de lucru interne. În al doilea rând, anunțul în litigiu nu ar fi destinat decât personalului instituțiilor. În al treilea rând, ar exista o jurisprudență a Curții care ar interzice stabilirea de priorități între limbi (Hotărârea Curții din 2 aprilie 1998, EMU Tabac și alții, C-296/95, Rec., p. I-1605, punctul 36).

50 CESE contestă ansamblul argumentelor Republicii Italiene.

Aprecierea Tribunalului

51 Articolele 1, 4 și 5 din Regulamentul nr. 1, invocate de reclamantă, nu sunt aplicabile relațiilor dintre instituții și funcționarii și agenții acestora, întrucât stabilesc numai regimul lingvistic aplicabil între instituții și un stat membru sau o persoană care intră sub jurisdicția unuia dintre statele membre (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 5 octombrie 2005, Rasmussen/Comisia, T-203/03, RecFP, p. I-A-279 și II-1287, punctul 60, și Hotărârea Tribunalului Italia/Comisia, citată anterior, punctul 117). Situația este aceeași în privința relațiilor dintre organe, precum CESE, și funcționarii și ceilalți agenți ai Comunităților.

52 Astfel, funcționarii și ceilalți agenți ai Comunităților, precum și candidații la astfel de posturi intră numai sub jurisdicția Comunității în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor statutului, inclusiv a celor referitoare la recrutarea în cadrul unei instituții (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Tribunalului din 7 februarie 2001, Bonaiti Brighina/Comisia, T-118/99, RecFP, p. I-A-25 și II-97, punctul 13, și Hotărârea Tribunalului Italia/Comisia, citată anterior, punctul 118).

53 Asimilarea candidaților la astfel de posturi cu funcționarii și cu ceilalți agenți ai Comunităților în materie de regim lingvistic aplicabil este justificată prin faptul că respectivii candidați intră în relație cu o instituție numai în scopul de a obține un post de funcționar sau de agent, pentru care, astfel cum se va arăta în continuare, anumite cunoștințe lingvistice sunt necesare și pot fi impuse prin dispozițiile comunitare aplicabile pentru ocuparea postului în cauză (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Tribunalului Italia/Comisia, citată anterior, punctul 119).

54 Rezultă de aici că articolele 1, 4 și 5 din Regulamentul nr. 1 nu se aplică anunțului în litigiu.

55 Articolul 6 din Regulamentul nr. 1 permite în mod expres instituțiilor să stabilească modalitățile de aplicare a regimului lingvistic prin regulamentele lor de procedură. În aceste condiții, revine instituțiilor responsabilitatea de a alege limba de comunicare internă, fiecare instituție având competența de a o impune agenților săi și celor care revendică această calitate (a se vedea în acest sens Concluziile avocatului general Poiares Maduro prezentate în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea Spania/Eurojust, citate anterior, punctul 46). Alegerea limbii de publicare externă a unui anunț pentru ocuparea unui post vacant intră de asemenea în responsabilitatea instituțiilor (a se vedea în acest sens Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 122).

56 În consecință, argumentul potrivit căruia CESE ar fi utilizat o posibilitate care nu îi este recunoscută de articolul 6 din Regulamentul nr. 1 trebuie respins.

57 Ținând cont de tot ceea ce precedă, motivul întemeiat pe încălcarea articolelor 1, 4, 5 și 6 din Regulamentul nr. 1 trebuie respins.

Cu privire la încălcarea principiilor nediscriminării și multilingvismului

Argumentele părților

58 În primul rând, Republica Italiană apreciază că publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu în trei limbi nu a permis tuturor cetățenilor Uniunii să ia cunoștință de existența sa în condiții de egalitate, potrivit principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate prevăzut la articolul 12 CE. Astfel, în ceea ce

privește competiția, s-ar conferi un avantaj cetățenilor de limbă engleză, franceză sau germană în raport cu toți ceilalți cetățeni ai Uniunii. Această publicare ar constitui de asemenea o încălcare a principiului multilingvismului, consacrat la articolul 6 alineatul (3) UE și la articolul 22 din cartă, întrucât fiecare cetățean al Uniunii ar avea dreptul de a fi informat în propria sa limbă despre actele comunitare care îi afectează drepturile, cu atât mai mult cu cât citește Jurnalul Oficial în limba sa maternă.

59 Republica Italiană susține că prezintă o importanță redusă faptul că numeroși cetățeni ai Uniunii care nu aparțin statelor membre de limbă engleză, franceză sau germană, printre care resortisanți italieni, și-au depus candidatura pentru postul de secretar general al CESE luând cunoștință de caracterul vacant al unui astfel de post din anunțul succint publicat în celelalte limbi oficiale în Jurnalul Oficial în aceeași zi ca și anunțul în litigiu. Ar fi vorba despre un concurs de împrejurări absolut fortuit care nu ar elimina discriminarea.

60 De asemenea, ar exista o discriminare pe motiv de cetățenie în ceea ce privește termenul de depunere a candidaturilor pentru postul de secretar general al CESE. Astfel, deși candidații de limbă engleză, franceză sau germană dispuneau de un termen de o lună de la publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu, ceilalți candidați dispuneau de un termen mai scurt, întrucât momentul la care au luat cunoștință de anunț s-ar fi situat după momentul lecturii anunțului succint publicat în Jurnalul Oficial în limba lor maternă, anunț care face trimitere, pentru lectura integrală a textului anunțului în litigiu, la versiunile engleză, franceză și germană ale Jurnalului Oficial.

61 De asemenea, Republica Italiană apreciază că publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în trei limbi ar fi contrară chiar prevederilor articolului 1 alineatele (2) și (3) din anexa III la statut, ale articolului 12 din RAA și ale articolului 72 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al CESE.

62 Republica Italiană susține că necesitatea unei bune cunoașteri a englezei sau a francezei ar conduce de asemenea la o discriminare flagrantă a celorlalte limbi, ceea ce ar fi contrar principiilor nediscriminării și multilingvismului. Această cerință ar determina, în plus, o discriminare la fel de vădită în detrimentul resortisanților care cunosc, în afară de propria limbă, o a doua și poate și o a treia, o a patra și o a cincea limbă oficială, între care nu se regăsesc nici engleza, nici franceza.

63 Pe de altă parte, Republica Italiană susține că un anunț de concurs sau un anunț pentru ocuparea unui post vacant reprezintă un text al cărui conținut este exclusiv juridic, prin care candidatul se informează despre propriile drepturi și obligații în raport cu un act important, precum participarea la un concurs de recrutare în instituții. Prin urmare, candidații care au o cunoaștere aprofundată a englezei, a francezei sau a germanei ar fi avantajați în privința lecturii unui anunț publicat integral în Jurnalul Oficial în aceste trei limbi față de orice alt candidat care nu are o cunoaștere excelentă a uneia dintre aceste trei limbi.

64 Regatul Spaniei susține argumentul invocat de Republica Italiană potrivit căruia publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în trei limbi încalcă articolul 12 CE și adaugă că acest tip de publicare selectivă ar introduce un precedent foarte grav dacă ar fi aplicat și altor domenii, întrucât ar avea consecința că numai trei versiuni lingvistice ale Jurnalului Oficial ar fi fiabile și complete.

65 CESE amintește că revine Republicii Italiene sarcina de a dovedi că publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în trei limbi ar fi împiedicat toți cetățenii Uniunii să ia cunoștință de existența anunțului în condiții de egalitate sau de nediscriminare și arată că nu a fost menționat niciun element de fapt referitor la această pretinsă împiedicare.

66 Faptul că numeroși cetățeni ai Uniunii care nu aparțin statelor membre de limbă engleză, franceză sau germană și-au depus candidatura pentru postul de secretar general al CESE nu ar fi rezultatul unui concurs de împrejurări, ci s-ar explica prin publicarea în Jurnalul Oficial în toate limbile oficiale a anunțului succint care menționează publicarea anunțului în litigiu.

67 CESE consideră că nu este întemeiat argumentul Republicii Italiene potrivit căruia candidații a căror „primă limbă" nu este engleza, franceza sau germana ar dispune de un termen mai scurt decât cel de care dispun candidații anglofoni, francofoni sau germanofoni și ar face astfel obiectul unei diferențe de tratament nejustificate. Orice candidat potențial care a luat cunoștință despre anunțul în litigiu prin intermediul anunțului succint apărut în Jurnalul Oficial în limba sa maternă ar fi putut să își procure rapid versiunea integrală a anunțului în litigiu. Persoanele interesate eventual ar fi persoane calificate, care au dobândit o experiență de lungă durată ca funcționari sau ca agenți în cadrul instituțiilor și care, astfel, ar dispune de toate instrumentele necesare pentru a-și procura cu ușurință o anumită versiune lingvistică a Jurnalului Oficial.

68 CESE contestă de asemenea argumentul Republicii Italiene potrivit căruia limitarea la engleză și la franceză ar conduce la o discriminare a celorlalte limbi oficiale. În primul rând, engleza și franceza ar fi, alături de germană, limbile de lucru cele mai utilizate în cadrul instituțiilor de peste 35 de ani. În al doilea rând, candidații cărora li se adresează în special anunțul în litigiu ar fi funcționari sau agenți ai Comunităților care au o îndelungată experiență de muncă la nivel înalt în cadrul instituțiilor și al agențiilor comunitare și ar fi, prin urmare, absolut în măsură să înțeleagă anunțul în litigiu în cele mai mici detalii și, așadar, să fie pe deplin informați despre conținutul său precis.

Aprecierea Tribunalului

— Observații introductive

69 Trebuie să se arate că prezentul motiv se împarte în două aspecte. În cadrul primului aspect, Tribunalul trebuie, în esență, să se pronunțe asupra problemei dacă publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu numai în trei limbi, și anume engleză, franceză și germană, este conformă principiilor nediscriminării și multilingvismului. În cadrul celui de al doilea aspect, Tribunalul trebuie să se pronunțe asupra conformității cu principiile nediscriminării și multilingvismului a indicării în anunțul în litigiu a unei bune cunoașteri a englezei și/sau a francezei printre calificările „de dorit", iar nu, astfel cum arată reclamanta, printre calificările „necesare".

— Cu privire la primul aspect, privind publicarea selectivă în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu

70 În primul rând, trebuie să se arate că nicio dispoziție și niciun principiu de drept comunitar nu impun ca anunțurile pentru ocuparea unui post vacant, precum cel în cauză în speță, să fie publicate în mod sistematic în Jurnalul Oficial în toate limbile oficiale (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 115).

71 Este adevărat că postul care trebuie ocupat menționat în anunțul în litigiu este susceptibil de a interesa în mod potențial candidați provenind din orice stat membru. Totuși, astfel cum a stabilit deja Curtea, numeroasele referințe din Tratatul CE la

modul de utilizare a limbilor nu pot fi considerate manifestarea unui principiu general de drept comunitar care asigură fiecărui cetățean dreptul ca tot ceea ce i-ar putea afecta interesele să fie redactat în limba sa în orice circumstanțe (Hotărârea Curții din 9 septembrie 2003, Kik/OAPI, C-361/01 P, Rec., p. I-8283, punctul 82, și Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 116).

72 În al doilea rând, trebuie să se arate că, deși administrația este îndreptățită să adopte măsurile care i se par corespunzătoare în vederea reglementării anumitor aspecte ale procedurii de recrutare a personalului, nu este mai puțin adevărat că aceste măsuri nu trebuie să conducă la o discriminare pe motiv de limbă între candidații la un post determinat (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 127).

73 Astfel, articolul 12 alineatul (1) din RAA se opune ca instituția să impună candidaților la un post de agent temporar cunoașterea perfectă a unei limbi oficiale determinate, atunci când această condiție lingvistică are ca efect rezervarea postului respectiv unei anumite naționalități, fără ca acest lucru să fie justificat de motive care au legătură cu funcționarea serviciului (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Curții din 4 martie 1964, Lassalle/Parlamentul European, 15/63, Rec., p. 57, 73 și 74, și Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 129).

74 Rezultă că, în cazul în care CESE decide să publice în Jurnalul Oficial textul integral al unui anunț pentru ocuparea unui post vacant pentru un post de secretar general numai în anumite limbi, CESE trebuie, pentru a evita o discriminare pe motiv de limbă între candidații potențial interesați de anunțul respectiv, să adopte măsuri corespunzătoare în scopul informării tuturor candidaților menționați cu privire la existența respectivului anunț pentru ocuparea unui post vacant și la edițiile în care acesta a fost publicat integral (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 130).

75 În măsura în care această condiție este îndeplinită, publicarea în Jurnalul Oficial a unui anunț pentru ocuparea unui post vacant într-un număr restrâns de limbi nu poate conduce la apariția unei discriminări între diferiții candidați, dacă este cert că aceștia din urmă stăpânesc suficient cel puțin una dintre aceste limbi, fapt care le permite să ia cunoștință în mod util de conținutul anunțului respectiv (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 131).

76 În această privință, trebuie amintită jurisprudența potrivit căreia faptul că documente adresate de administrație unuia dintre funcționarii săi sunt redactate într-o altă limbă decât limba maternă a acestui funcționar sau decât prima limbă străină aleasă de acesta nu constituie nicio încălcare a drepturilor acelui funcționar, dacă stăpânește suficient limba utilizată de administrație încât să poată lua cunoștință în mod efectiv și ușor de conținutul documentelor în cauză. Această concluzie este valabilă de asemenea în privința anunțului în litigiu (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 132 și jurisprudența citată).

77 Astfel, în cazul în care necesitățile serviciului sau cele ale postului impun acest lucru, instituția în cauză poate în mod legitim să precizeze limbile a căror cunoaștere aprofundată sau satisfăcătoare se impune (a se vedea *a contrario* Hotărârea Lassalle/Parlamentul European, citată anterior, p. 73 și 74; a se vedea de asemenea Concluziile avocatului general Lagrange prezentate în cauza în care a fost pronunțată această hotărâre, Rec., p. 77, 94). În acest din urmă caz, împrejurarea că textul anunțului în litigiu este disponibil numai în aceste limbi nu poate determina o discriminare între candidați, din moment ce toți trebuie să stăpânească cel puțin una dintre aceste limbi.

78 În schimb, publicarea în Jurnalul Oficial a textului anunțului în litigiu numai în anumite limbi oficiale, în condițiile în care persoane ce cunosc numai alte limbi oficiale ar fi admise să își depună candidatura, poate conduce, în lipsa altor măsuri care urmăresc să permită acestei din urmă categorii de candidați potențiali să ia cunoștință în

mod util de conținutul acestui anunț, la o discriminare în detrimentul acestora (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 135).

79 Astfel, în această ipoteză, candidații în cauză s-ar afla într-o poziție mai puțin avantajoasă în raport cu ceilalți candidați, din moment ce nu ar fi în măsură să ia cunoștință în mod util de calificările cerute de anunțul pentru ocuparea unui post vacant, precum și de condițiile și de normele procedurii de recrutare. Or, o astfel de cunoaștere constituie o condiție prealabilă necesară prezentării optime a candidaturii lor, în vederea maximizării șanselor lor de a fi reținuți pentru postul în cauză (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 136).

80 În speță, rezultă din dispozițiile punctului 3 al anunțului în litigiu, astfel cum au fost citate la punctul 7 de mai sus, că o cunoaștere a englezei și/sau a francezei este numai „de dorit", iar nu „necesară". Candidați potențiali la postul de secretar general al CESE care cunosc în mod aprofundat o limbă oficială și foarte bine cel puțin alte două limbi oficiale, altele decât una dintre cele trei limbi de publicare, aveau, prin urmare, vocația de a concura și ar fi putut să își depună candidatura pentru postul menționat dacă anunțul pentru ocuparea unui post vacant ar fi fost publicat într-o limbă pe care o cunoșteau și dacă ar fi fost astfel informați despre existența postului care trebuie ocupat.

81 În plus, unii candidați, chiar având cunoștințe satisfăcătoare de engleză, de franceză sau de germană, nu consultă în mod obligatoriu edițiile Jurnalului Oficial în una dintre aceste trei limbi, ci o consultă pe cea în limba lor maternă (Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 148).

82 Prin urmare, există un risc important ca unii candidați potențial interesați de anunțul în litigiu să nu fi consultat decât anunțurile publicate în toate limbile oficiale, mai exact, anunțul succint din 28 decembrie 2007, care menționează numai publicarea în Jurnalul Oficial a anunțului în litigiu, și anunțul privind rectificarea anunțului în litigiu din 30 ianuarie 2008, care indică numai că anunțul în litigiu a fost modificat.

83 Nu se poate considera că aceste două anunțuri, care nu cuprind nicio indicație importantă, cum ar fi durata și posibilitatea de reînnoire a mandatului postului care trebuie ocupat, condițiile de admitere, calificările și experiența profesională necesare, modalitățile de selecție și data limită de depunere a candidaturilor, pot informa suficient candidații potențiali despre conținutul anunțului în litigiu. Or, astfel cum s-a arătat la punctul 79 de mai sus, o astfel de cunoaștere constituie o condiție prealabilă necesară prezentării optime a candidaturii lor.

84 *A fortiori*, candidații care nu cunosc nici engleza, nici franceza, nici germana, dar care au totuși cunoștințele lingvistice necesare nu ar fi avut niciodată posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul integral al textului anunțului în litigiu.

85 Rezultă din tot ceea ce precedă că publicarea numai în edițiile engleză, franceză și germană ale Jurnalului Oficial a anunțului în litigiu constituie o discriminare pe motiv de limbă între candidații potențiali, contrară articolului 12 CE.

86 În plus, CESE a încălcat de asemenea, indirect, articolul 12 din RAA, din moment ce publicarea anunțului în litigiu numai în limbile engleză, franceză și germană poate favoriza, în cadrul procedurii de recrutare ca agent temporar a unui secretar general,

candidați de anumite cetățenii, și anume pe cei originari din țări în care se vorbesc aceste limbi ca limbă maternă, și poate aduce prejudicii cel puțin unei părți din candidații resortisanți ai celorlalte state membre (a se vedea, prin analogie, Hotărârea Italia/Comisia, citată anterior, punctul 150).

87 În lumina acestor considerații, trebuie admis primul aspect al prezentului motiv.

88 Prin urmare, anunțul în litigiu, publicat în Jurnalul Oficial numai în edițiile engleză, franceză și germană, trebuie anulat, fără a fi nevoie să se analizeze al doilea aspect al prezentului motiv și nici celelalte motive invocate de Republica Italiană.

Cu privire la cheltuielile de judecată

89 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Pe de altă parte, potrivit articolului 87 alineatul (4) primul paragraf din regulamentul menționat, statele membre care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

90 În speță, CESE a căzut în pretenții. Totuși, Republica Italiană nu a formulat concluzii cu privire la cheltuielile de judecată. În aceste condiții, se impune obligarea fiecărei părți la plata propriilor cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a șasea)

declară și hotărăște:

1) **Anulează anunțul pentru ocuparea unui post vacant nr. 73/07 privind un post de secretar general la Secretariatul Comitetului Economic și Social European (CESE), publicat la 28 decembrie 2007, astfel cum a fost rectificat la 30 ianuarie 2008.**

2) **Fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Vadapalas Jürimäe Truchot

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 31 martie 2011.

Semnături